

UNIVERSITAT D'ANDORRA

Guia del seminari

Guia del seminari	Bàtxelor en Infermeria
Mòdul	M10: La persona en situació complexa i crítica
Seminari	Atenció d'infermeria als problemes de salut complexes i crítics en salut mental i psiquiàtrica
Curs	2025-2026
Semestre	5
Professorat responsable	Ruben Coelho Martinho rcoelho@uda.ad
A/e	Jonathan Guerrier Blanco jguerrier@uda.ad Diego Pérez Calatrava dperezc@uda.ad
Modalitat	Presencial
Llengua de docència	Català

1. Presentació del seminari

Aquest seminari pretén donar a conèixer els problemes de salut mental que es detecten a la població, donada l'alta incidència d'aquests a la societat.

Identificar els diferents signes i símptomes associats als trastorns mentals més prevalents en les diferents etapes del desenvolupament, que ajudin a elaborar el procés de cures infermer, utilitzant un marc conceptual propi de la disciplina per la valoració, identificació de problemes, resultats i intervencions, desenvolupant habilitats i actituds que facilitin les intervencions terapèutiques.

Més enllà, el seminari ha de possibilitar la familiarització de l'estructura i el funcionament de les xarxes d'atenció a la Salut Mental. Al mateix temps, el seminari procura adquirir una visió d'atenció integral que inclogui a les persones, a la família i a la comunitat com a part del procés terapèutic.

2. Continguts del seminari

1. Aproximació a l'enfocament sistèmic familiar

- 1.1. Introducció al model sistèmic familiar
- 1.2. Suport emocional a la família

2. Les cures infermeres en situacions de salut mental i psiquiatria

- 2.1. Valoració d'Infermeria. Abordatge individual, familiar i comunitari
- 2.2. Patrons funcionals en els diferents contextos psiquiàtrics
- 2.3. Cures i atenció d'infermeria en els trastorns mentals més prevalents

3. Bases conceptuais en salut mental

- 3.1. Concepte i evolució de la salut mental.
- 3.2. Sistemes de classificació dels trastorns mentals.
- 3.3. Lluita contra l'estigma
- 3.4. Salut Mental Comunitària

4. Trastorns mentals més prevalents

- 4.1. Trastorns d'Ansietat, Obsessiu-Compulsiu, Somatomorfs i dissociatius.
- 4.2. Trastorns de l'estat d'ànim. Trastorn Depressiu. Trastorn Bipolar i trastorns relacionats
- 4.3. Trastorns Psicòtics
- 4.4. Trastorns de la Conducta Alimentària
- 4.5 Patologia dual i addiccions
- 4.6. Trastorns de la Personalitat

5. Salut mental en la infància i adolescència

- 5.1 Problemes de salut mental més prevalents en la infància i en l'adolescència
- 5.2. Cures i atenció d'Infermeria en salut mental infantojuvenil

6. Abordatge terapèutic

- 6.1. Relació Terapèutica en Salut Mental
- 6.2. Habilitats comunicatives. Desescalada verbal. Entrevista motivacional
- 6.3. Models Psicoterapèutics. Activitats terapèutiques

3. Metodologia

El seminari inclou exposició dels continguts i documentació de suport. Tanmateix, s'articularà la teoria amb activitats pràctiques d'associació entre els continguts documentats i la seva utilitat en situacions de la pràctica assistencial.

Les sessions presencials preveuen treballar la teoria aproximant-la a la pràctica mitjançant dinàmiques a l'aula, fent èmfasi en l'escenificació a través de role-playings i simulacions.

La simulació inclou la preparació del cas, la realització de la simulació en els espais de simulació i l'anàlisi de la simulació en el *debriefing* posterior. Aquesta metodologia permetrà aproximar a l'estudiant a la realitat de manera segura.

La formació es complementa amb la revisió de materials en diferents formats, la realització de tallers pràctics, treballs individuals o en grup, la participació en debats virtuals i la resolució de casos pràctics.

4. Activitats del seminari

4.1. Avaluació continuada

L'avaluació continuada contempla la realització de diferents activitats d'avaluació durant el semestre que quedaran fixades al calendari del seminari:

BINFE-T008 Saber aprendre de manera autònoma, actualitzar-se i poder aprofundir en coneixements permanentment

BINFE-T008-03 Mobilitza els coneixements apresos i en cerca de nous, des d'una visió personal, creativa i adaptada a les necessitats i el context.

Indicadors d'avaluació	Evidències d'aprenentatge	Professorat	Ponderació
IA1 – Integra els coneixements relacionats amb les manifestacions clíniques dels trastorns mentals més prevalents	Prova d'avaluació continuada	Rúben Coelho	40%
IA2 – Prioritza les intervencions farmacològiques i no farmacològiques d'acord als problemes de salut mental			
IA3 – Adapta les cures d'infermeria a les necessitats específiques de la salut mental en la infància i l'adolescència			
IA4 – Efectua una valoració d'infermeria adient al context clínic, tenint en compte el perfil individual del pacient	Prova d'avaluació continuada: Escenaris clínics	Rúben Coelho / Jonathan Guerrier	40%
IA5 – Mobilitza les estratègies de comunicació terapèutica adequades en funció de l'escenari clínic			
IA6 – Analitza críticament el desenvolupament de la simulació, identificant punts forts i àrees de millora			
IA7. Reflexiona sobre l'impacte de l'estigma en persones amb trastorns mentals i les seves implicacions en la qualitat de l'atenció rebuda	Repte Defensa del treball oral	Ruben Coelho	10%
IA8 –Reconeix discursos, conductes i actituds estigmatitzants en contextos clínics d'emergències i crítics			10%

En cas de no complir el mínim d'assistència del 50%, l'estudiant perd la possibilitat de l'avaluació continuada i va directe a l'avaluació final.

4.2. Avaluació final

L'avaluació final contempla la realització d'un examen.

Quan l'RA té una nota per sota del 5 en avaluació continuada, l'estudiant pot recuperar l'RA a l'avaluació final.

L'avaluació final es realitzarà en la data indicada en la planificació. Quan un estudiant es presenta a l'avaluació final per a la recuperació del seminari, les qualificacions finals dels resultats d'aprenentatge seran les obtingudes en aquesta avaluació.

5. Recursos del seminari

Material del professorat

Presentacions del professorat.

Lectures i recursos de les activitats virtuals.

Apunts i píndoles del professorat.

Bibliografia bàsica

Llibres de referència

- American Psychiatric Association. (2014). Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales DSM-5 (5ªed.). Panamericana: Madrid.
- Cibanal L; Arce MC; Carballal, MC. (2023). Técnicas de comunicación y relación de ayuda en Ciencias de la Salud. (4ª ed.). Elsevier: Madrid.
- Fornes J; Sánchez Ortuño MM. (2022). Enfermería de Salud Mental y Psiquiátrica: Valoración y cuidados (3ª ed.). Panamericana: Madrid.
- Kaplan H; Sadock B. (2021). Synopsis of Psychiatry. (12ª Ed). Wolters Kluwer: Philadelphia (PA).

Bibliografia complementària

- Galiana Roch JL. (2016). Enfermería Psiquiátrica (2016). Elsevier: Barcelona.
- Sequeira C. (2016). Comunicação Clínica e Relação de Ajuda. Lidel: Lisboa.
- Vallejo Ruiloba J. (2015). Introducción a la psicopatología y la psiquiatría. Elsevier: Barcelona.

6. Observacions del seminari

- No s'acceptaran lliuraments fora de termini.
- Tots els lliuraments avaluable s'efectuaran al campus virtual de l'UdA i s'hauran de lliurar en el format indicat a l'enunciat de l'activitat.
- El professorat es reserva el dret de fer una prova oral sobre qualsevol lliurament per validar la nota final, tant en avaluació continuada com en avaluació final.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode>.